

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 อภิปรายผลการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ผ่านมา ผู้วิจัยมักจะให้ความสำคัญกับเรื่องเพศ ที่เกิดจากแรงขับเคลื่อนทางเพศที่สะท้อนออกมาเป็นความรุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม หรือการทำวิจัยเกี่ยวกับความรุนแรงของเพศชายต่อเพศหญิง รวมไปถึงผลกระทบในเรื่องการมองทางเพศสภาพ ซึ่งได้มองข้ามเรื่องการศึกษาของต้นตอ กระบวนการ และรากฐานเรื่องวัฒนธรรมของตัวสื่อ ที่เกิดขึ้น เพราะการรับรู้สื่อไม่ได้มีความสำคัญแค่การมองต่อวัตถุที่ตาเห็นเท่านั้น แต่กระบวนการที่เกิดขึ้นของสื่อมีกระบวนการรับสาร ส่งสาร การใส่ความหมาย การถอดความหมาย การตีความทางสัญลักษณ์ ภาพตัวแทน ชนชั้น ทูตทางสังคม ทูตทางวัฒนธรรม และมายาคติ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันจากการเข้าไปศึกษาภาพถ่ายที่อยู่ในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ในหมวดข่าวการเมือง จากการวิเคราะห์พบว่า ภาพถ่ายต่างๆที่มีลักษณะเด่นทางด้านเพศนั้นนอกจากจะมีคติทางเพศที่เกิดจากช่างภาพ บรรณาธิการภาพ ที่ส่งผลต่อผู้ที่ดูภาพถ่ายแล้ว ยังพบอีกว่ามีโครงสร้างอันสำคัญอย่างหนึ่งคือ ความสัมพันธ์ของ ผู้รับสื่อ กับโครงสร้างอำนาจของสถาบันในแบบรัฐไทย ที่เข้าไปกำกับแทรกแซง ทัศนคติ ความเชื่อ ของคนในสังคมผ่านสิ่งต่างๆรอบตัว ซึ่งแทรกซึมโดยที่ประชาชนไม่รู้ตัว หรือรับสื่อผ่านทางสายตาไม่รู้ตัว โดยผ่านช่องทางของตัวสถาบันของสำนักพิมพ์ ตัวช่างภาพ และตัวบรรณาธิการภาพ โดยมีการขัดเกลาจากสถาบันการศึกษา การปลูกฝังความเชื่อจากตัวประวัติศาสตร์ให้มีความเคารพยำเกรงในตัวสถาบันอันสูงสุด หรือ ระบบกษัตริย์ ที่ไม่อาจพูดถึงในทางเสียหายได้ ซึ่งยึดถือเอาไว้เป็นที่เคารพบูชา ซึ่งทำให้เห็นความแตกต่างทางชนชั้นในรูปทรงปริมาตร หรือสามเหลี่ยมได้อย่างชัดเจน โดยผ่านตัวสื่ออย่างหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ฟรีทีวี ป้ายบิลบอร์ดต่างๆตามท้องถนน ซึ่งเป็นโครงสร้างเดียวกันกับการสร้างอคติทางเพศที่เกิดขึ้นในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์โดยเกิดจากการผลิตซ้ำทางสายตา ผลิตซ้ำเชิงคุณค่าทางอำนาจ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการสร้างหรือปลูกจิตสำนึกในความเป็นชาติ และการเป็นผลเมืองของรัฐไทยในสังคม ซึ่งโครงสร้างเหล่านี้ถูกกระจายไปยังส่วนต่างๆของประเทศผ่านโครงสร้างของตัวรัฐ ในนามของคำว่าราชการ กระจายไปสู่ท้องถิ่น ที่ไม่อาจปฏิเสธ และแยกขาดจากกันได้ ซึ่งเป็นรูปแบบโครงสร้างอำนาจของมายาคติที่แทรกแซง แยกตัว และซึมซับสิ่งต่างๆในรูปแบบของวาทกรรมต่างๆที่เป็นธรรมชาติในพื้นที่ และเวลาเดียวกัน

อคติทางเพศที่เกิดขึ้นระหว่างเพศชาย และหญิงในสังคมไทยที่พบในการวิจัยนั้นมีการเชื่อมโยงกับความเชื่อของไทยในแบบอนุรักษนิยมในเรื่องของชายเป็นใหญ่ โดยมีกรอบคิดจาก

เรื่องจรรยาบรรณในลักษณะเดิมที่อิงกับประวัติศาสตร์ไทย ในขณะที่พื้นที่ของสื่ออื่นกลับมีการทับซ้อนของแนวคิดระหว่างเพศชาย และเพศหญิง และมีความหลากหลายมากกว่าโดยผ่านการวิเคราะห์ซึ่งมีการคลี่คลายมายาคติต่างๆที่แฝง และกดทับอยู่ในสื่อต่างๆ การตีความต่อตัวสื่อ และภาพถ่ายจึงมีการตีความที่หลากหลาย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรุนแรงทางสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม อำนาจจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการเข้าไปควบคุมระบบความคิดของพลเมืองที่อยู่ภายใต้การปกครอง หรือภายใต้อำนาจของตัวรัฐ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างของตัวรัฐไทยที่จะไม่ยอมปรับเปลี่ยนตัวระบบโครงสร้างของอำนาจที่ตัวรัฐมี ภายใต้ความเป็นชาตินิยม(ไทย)

5.2 สรุป

จากการวิจัยพบ ภาพข่าวหนังสือพิมพ์หน้าหนึ่งนั้นสะท้อนความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ทางเพศ คือ ภาพข่าวหน้าหนึ่ง แสดงอคติในเพศหญิงมากกว่าเพศชายในเชิงที่ว่าผู้หญิงมีพลังในการทำกิจกรรมเข้มแข็ง และมีอำนาจน้อยกว่าเพศชาย และมีลักษณะของการบันทึกภาพที่แสดงพลังหญิงอยู่น้อย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาภาพของลักษณะทางเพศที่ปรากฏอยู่บนข่าวหน้าหนึ่ง แยกออกเป็นเพศชาย และหญิง เพื่อศึกษาภาพบรรยากาศแวดล้อมของข่าว คำบรรยายใต้ภาพ และสัญลักษณ์ทางเพศอื่นๆที่เกี่ยวข้องในภาพ พบว่าคำบรรยายใต้ภาพนั้นไม่มีส่วนในการสร้างความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ ในประเด็นเกี่ยวกับการสร้างอคติต่อเพศชายหรือเพศหญิง แต่ภาพบริบทแวดล้อมของข่าวและสัญลักษณ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกลับสะท้อนให้เห็นว่ามีส่วนสนับสนุนการสร้างคามือคติในการนิยมชมชอบความมีพลัง และอำนาจในการทำกิจกรรมของเพศชายที่ปรากฏอยู่ในภาพข่าวมากกว่าเพศหญิง ถึงอย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ช่างภาพข่าว และบรรณาธิการภาพข่าวยืนยันว่าการถ่ายภาพนั้นไม่มีอคติ เพราะการถ่ายภาพข่าว และนำเสนอภาพข่าวนั้นจะต้องทำโดยไม่ขัดต่อจรรยาบรรณของนักข่าว เป็นการบันทึกภาพข่าวตามความเป็นจริงตามสถานการณ์ในขณะนั้นเท่านั้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการเข้าไปวิเคราะห์ภาพถ่ายในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ ทำให้ค้นพบความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ทางเพศที่เกิดจากอคติของช่างภาพต่อเรื่องเพศ ทำให้พบอีกว่าการเกิดขึ้นของอคติทางเพศนั้นมีส่วนประกอบอื่นๆอีกมากที่ต้องเข้าศึกษา เช่นการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ การจัดวางตำแหน่งของภาพ และตัวหนังสือ โดยเข้าไปศึกษาถึงโครงสร้างของตัวหนังสือพิมพ์ทั้งหมดว่ามีมายาคติอะไรบ้างที่ส่งอิทธิพลต่อผู้รับสื่อหนังสือพิมพ์